

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Írásokat nem adunk vissza.

Műlttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A föld, amiből élünk.

— febr. 26.

A szántóföld részint a kevés ember miatt, részint a rossz időjárás miatt sok helyen szántatlanvetetlen maradt.

De ha rossz ős volt, lesz még tavasz, lesz még nyár.

Az őszi vetést tehát sok helyen pótolni kell tavaszi vetéssel. A tavaszi gabona valamivel kevesebb értékű az ősziénél. Sőt van az őszi búzával egyenlő értékű tavaszi buza is és a kormány ennek a vetésére serkenti az embereket s gondoskodik is kellő magról, ahová ez nem juthat, a többi tavasziakkal kell pótolni.

A földolog az, hogy műveletlenül és gyümölcsötlenül ne maradjon egy talpalattnyi föld se, akár őszi, akár tavaszi termésről van szó. Ez volt a jelszó a háboru elején. De jelszó ez háboruban, békében egyaránt. Békében is erény a szorgalom és munka s békében is jó, ha van mit ennie az embernek.

Akadályos kérdés, hogy megvan-e erre a lehetőség?

Hát megvan. Megvan, mert a szorgalmat, a törekvést csak meg kell fokozni s az itthonmaradt kevés számú dolgozó ember pótolja a hiányzókat, aminek szép példáját lehetett látni már tavaly több határon, ahol asszonyok és gyermekek lelkes erővel szántottak és vetettek.

És ha nem győznénk, no hát akkor sem szabad a magyar földnek gyümölcsötlenül maradnia. A kenyér ad életet, erőt és egészséget.

Csak okszerű intézkedés kell. Mert van, aki hiányzó dolgainkat pótolja. Vannak elegendő. Eppen annyian vannak jelen, mint a hiányzókat száma.

Föl is használjuk itt-ott az orosz és szerb foglyokat egyes, szórványos esetekben, néha csak luxusszerűleg és az ők önkéntességük szerint.

Am az állami érdekekben, kivétel nélkül mindenkinek az erényét föl kellene használni elsősorban a kenyértermelés körül. Mert ez az első. S valószínűleg még ők is esznek belőle a ma szántott földből.

Hátha nem akarjuk hívott vendégként kényeztetni, és ápolni; akkor azt a tisztességes munkát elvégezzük velük, amit mi magunk is végzünk: ha pedig kényeztetni és ápolni akarjuk: akkor még inkább kezükbe adhatjuk a munkát, mert egészségesebb dolog és nagyobb boldogság a szabad levegőn dolgozni, mint renyhe módon rabságban ülni.

Summa summarum bűnös könyveltség és nagy ügyefogyottság volna tőlünk, ha egy talpalattnyi földünk is műveletlenül maradna.

NAPIRENDEN.

Behozzák a cukorjegyet. A kenyérjegy és lisztjegyek után az élelmiszerek maximalása, a gabonarequirálás meg a hústalan napok bevezetése után elérkeztünk a cukorhoz. Ez nem azt jelenti, hogy bajban vagyunk, talán nincsen Magyarországon cukor, hiszen lisztünk, kenyérünk is van, de mert be kell rendezkednünk egy olyan terminusig, amelyet földi ember nem ismerhet, óvatosságból az állam veszi kezébe a rólunk való gondoskodást, a kivételes törvények erejénél fogva benyit az élelkmiszerárakba és most megállapítja, hogy nálunk magánosoknál, kereskedőknél, a cukorgyárak raktáraiban tulajdonképpen mekkora cukormennyiség van felhalmozva.

A napokban megjelent kormányrendelet, mely a cukorrépa-termelést szabályozza, szintén ezt a célt szolgálja. Ebben ki van mondva, hogy cukorrépa mindenki csak cukorgyártás céljaira és pedig egy cukorgyárral történt szerződés alapján termelhet.

A kormány viszont bármely cukorgyárat arra kényszeríthet, hogy a rendelkezésére álló cukorrépa mennyiségből bizonyos mennyiséget más célra átengedjen.

Most elkövetkezett a cukorkészletek bejelentésének kötelezettsége. Összeírják a készleteket. Hamarosan, talán egy két hét múlva, ha együtt lesznek az összes adatok, a szakértőbizottságnak jelentései, új kormányrendelet fogja megállapítani az egy ember által naponta elfogyasztható cukormennyiséget.

Ezzel március első napjaiban lép életbe a cukorjegy rendszer. Akinek nagyobb cukorkészlete van, mint a mennyi a kormányrendelet megállapítása szerint saját használatára az új cukorkampány kezdetéig elégséges, az köteles feleslegét a megállapított maximális áron a közigazgatás által megbízott közegnek átengedni.

A bejelentések elmulasztását súlyosan fogják büntetni.

Egészségügyi kormánybiztosok. A belügyminisztérium közegészségügyi osztálya érdekes és teljes reformot valósított meg. Központosította a közegészségügyet és a minisztérium kebelében osztályokat állított fel, ahol egy-egy osztály egy betegcsoporttal fog foglalkozni, hogy így szervezzék a kórságok ellen való hatályos és egész országra kiterjedő védekezést. Az egyes osztályok élére kormánybiztosokat állítanak, még pedig az eddigi szokástól eltérően nem hivatalnokokat s jogászokat, hanem a kormánybiztosok kivétel nélkül neves orvosprofesszorok lesznek. Az első osztály csupán vérbajosok ügyeivel fog foglalkozni és kormánybiztosa dr. Nékám Lajos lesz, a második osztály az összes kórházügyekkel és ezenkívül a trachomával, kormánybiztosa dr. Grosz Emil, harmadik osztály a tuberkulózissal, élén Müller Kálmán báró, a negyedik pedig a gyermekvédelemmel, vezetője Tauffer tanár. Orvosil. körökben sokat várnak e reformtól.

Összeírják a tanárokat. Fontos katonai és tanügyi érdekek teszik szükségessé, hogy a középiskolák katonai szolgálatot teljesítő és katonai szolgálat alól felmentett tanerőiről a minisztériumnak pontos kimutatásai legyenek. Ezért a kultuszminisztérium egy most Ujhelybe érkezett leiratával elrendelte az összes középiskolai tanárok összeírását, annak a feltüntetésével, kik teljesítenek vagy teljesítettek a háboru folyamán katonai szolgálatot és milyen rangban és helyen, kik voltak felmentve, kik mi-nősítették segédszolgálatra, kik szabadságoltattak. A tanárokat a honvédelmi miniszter másfél hónappal ezelőtt szabadságolta s azok most már ismét tanítanak az iskolában, úgy, hogy valamennyire helyreállt a normális tanítási rend.

Aranyat — pénzért!

Áldozat, ami nem kerül áldozatba.

— febr. 26.

A háboru súlyos közgazdasági terhei nyomozó erőkként nehezednek a hadviselő államokra. Anglia, Oroszország, Itália és Franciaország valutája megromolva, a sterling, rubel, lira és frank értéke több százalékkal csökkentve, mindjobban kiszorultak a magas értékű pénzek sorából.

A német birodalom jó pénzügyi viszonyai folytán a márka nemesek rendületlenül állja a helyét, de emelkedik. Ennek oka a német bankjegyek bő érfedezetén alapul.

Ausztria-Magyarország pénzügyi viszonyai jók. Azért mégis reá kell mutatnunk polgáraink nagy mulasztásaira, melyek különösen hazánkban követődtek el.

Az aranyat — vasért mozgalom lelkes felhívásai sok helyen süket fülekre találtak, sok helyen még a napi események magrázón krónikáiba való belemélyedés elfeledtette a nemzet, a haza nagy fizikai és közgazdasági erőfeszítéseinek titáni munkáját.

Polgáraink felesleges és nélkülözhető arany készlete s így nem jutott el rendelkezési helyére, hanem magántulajdonban heverve — talán — fényűzési eszközül szolgál akkor, amikor a haz oltárára való áldozatkészség fényes emlékei buzdítással szolgálhattak volna mindenkinek a magaslatos kötelesség teljesítésére.

Történelmünk lapjain találhatunk ragyogó példákat; találhatunk olyan megnyilatkozásokat a hazának hozott áldozatok sorában, melyek könnyekig meghatóan felzaklatják érzelmeinket.

A mai generációnak nem szabad elődeink mögött maradnia. Meg kell mutatnunk, hogy nem halt ki belőlünk az áldozatkészség szikrája és ocselkedeteinkkel meg kell örököznünk hazánk történelmének lapjain áldozni tudásunkat is, hogy a jövő magyarjai előtt a mai véres küzdelemben fakadt áldozatok mindenkor példaként szolgáljanak.

Mindenkinek van nélkülözhető, sőt teljesen használaton kívül heverő aranyemüje: gyűrűje, lánc stb., sokaknak aranypénze is, érme, régi pénze, melyeknek helye most az Osztrák Magyar-Bankban volna, hogy az érfedezet alapján valutánk javuljon és hozzáemlékedjék a márkához, ami beláthatatlan közgazdasági előnyök és erők meghozója.

Mit ér az országban szertesztélevő kincs-halmaz az egyeseknek? Néhány koronát csak! És összehalmozva, megbecsülhetetlen értéket, kincset jelent birodalmunknak és az egyeseknek is, mely nemcsak most, hanem az eljövendő későbbi időkben is érezteti majd áldásos hatását.

A német Drezdában midőn az aranypénzek beszolgáltatására vonatkozó felhívás megjelent, egy napon 400,000 márkát szolgáltatott be a Birodalmi Bank intézetébe...

E példa buzdításul szolgálhat nekünk is; annál is inkább, mert az Osztrák-Magyar Banknál az arany értékét bankjegyekben kifizetik.

A mozgalmat magunk, önszántunkból indítjuk meg. Nem kaptunk reá semmiféle felszólítást.

De példát akarunk statuálni, többi testvér városunknak.

Sátoraljaujhely nevéhez fűződjék a kezdeményezés, a jó példamutatás, a hazafias áldozatkészség.

„Aranyat-pénzért!” legyen a jelszó. Az arany áldozás mozgalomból mindenkinek ki kell vennie részét. A kötelesség teljesítését elmulasztani senkinek sem szabad.

„Aranyat — pénzért!”

Induljon meg hát az arany értékek beváltása városunkban és vármegyénkben is. Az Osztrák-Magyar Bank ujhelyi fiókjának felajánlása halmozódjék fel az aranykészlet, melyet hős kurucok és vitez vörös sipkás honvédek unokái hordanak össze.

Városunk és vármegyénk lakosságának arany értékei bankjegyre váltásánál a Zemplén is felajánlja szolgálatait. A szerkesztőségünkbe juttatott aranyemüeket elismervény ellenében az Osztrák-Magyar Bank intézeténél beszolgáltatjuk; az arany értékét, a pénzt pedig a megbízó kezéhez küldjük; valamint — nyilvános nyugtázás gyanánt — a Zemplén hasábjain közöljük mindazok neveit, kik a nagy célnak, a hazának érdekében ezzel is hozzájárulnak e kor nagy áldozathozatalainak nagyobbodó építéséhez, nagyszerűbbé, fenntartásosabbá tételéhez, mely örök időken át emlékek és példának ragyog majd a történelemben és a hálás utókorból!

A zempléni gör. katolikusok sérelme.

A varannói országos vásár.

— febr. 26.

A gör. kath. egyház egyik nagyobb ünnepén tartották meg — febr. hó 15-én — a varannói országos vásárt. Bizonyára jogosan és törvényesen tartották meg. Más kérdés azonban az, hogy hát a méltányosság és igazság szempontjából helyesen történt-e ez?

Igaz ugyan, hogy magában Varannó községben igen kevés a gör. kath. vallású lakosok száma, de annál többen vannak a járás kebelében, úgy, hogy a járás lélekszámának egyharmadát teszik ki. S ezeket kétségkívül igen közelről érdeklí a varannói országos vásár. De érdeki a szomszédos járásokban élő, igen nagy számú gör. kath. vallású polgárokat is, akiket üzleti és gazdasági téren a földrajzi fekvés egyenesen a varannói piacra s vásárra utal. És mindezekre nézve, ha csak vallási parancsaikon

tulteni nem akarják magukat, amit igen sok hívőnk kényszerítő szükség okából meg is cselekedett, — e vásáron való részvétel lehetetlenné volt téve. Hát ez az, ami sem nem méltányos, sem nem igazságos.

Ezen eljárás, amíg egyrészt a vásár sikerét kockáztatja, másrészt a nagyszámú gör. kath. vallású lakosoknak tetemes károsodásával jár s ezenkívül azoknak vallási meggyőződését is érzékenyen sérti. Ha Isten is úgy akarta, hogy egy országrészben különféle vallásfelekezetek együtt lakjanak és éljenek: az igaz liberalizmus azt szabja elénk, hogy egymást becsülve, megértve, egymás iránt türelmet és figyelmet tanúsítva férjünk meg együtt. Ez az adott viszonyok között a társadalmi békés és áldásos együttélésnek az alapja.

Pedig az ilyen bántó és káros eljárásnak elejét venni igen könnyű dolog, annál is inkább, mivel erre annak idején meg van az egyszerű mód és a törvényes út. Mikor az év vége felé összeül a községi érdemes előjáróság az érdekelt vásárbőlővel, hogy a jövő évi vásárok határnapjait megállapítsák, milyen csekély fáradságába kerülne az előjáróságnak a többi vallásfelekezetek ünnepnapjainak szokásos figyelembe vétele mellett a gör. kath. vallású polgárok ünnepeire is odavetni egy pillantást s úgy állapítani meg ezen határnapokat, hogy az minden érdeket kielégítsen s minden irányban megnyugvást szüljön. Ezt a jövőben el is várjuk Varannó község nemesen s liberálisan gondolkodó előjáróságától.

Ilnátkó Emil,
zemplénavarmegyei gk. főesperes.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Durazzo eleste előtt.

Budapest, febr. 25.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér.

Helyenként tűzérési harcok.

Olasz hadszíntér.

Nincs nevezetesebb esemény.

Délkeleti hadszíntér.

Csapatunk tegnap Albániában a Durazzótól keletre és délkeletre az előző napon megvert olaszokat erőlyes üldözés közben a Dus-tavaktól nyugatra fekvő fődnnyevre üzték vissza.

Durazzo kikötőművei ágyuink tüze alatt állanak.

A csapatok és hadiszerek behajózását sikeresen zavarjuk. — Egyes olasz hadihajók megjeleneése az események fejlődésére semmi hatást nem gyakorolt.

Ezekben a harcokban összesen 11 olasz tisztet, több mint 700 főnyi légénységet fogtunk el és 5 löveget és 1 gépjegyvert zsákmányoltunk.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Tizezer francia fogoly

Berlin, febr. 25.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Maas jobb partján a már jelentett sikereket tegnap is különböző irányokban gyömölcsötztünk. A Maas melletti Champ-

neville, Chotelettes, Marmont, Beaumont, Chanbrette és Ornes megerősített falvakat és majorkat elfoglaltuk, ezenkívül rohammal bevettük az összes ellenséges állásokat egész a Louvenout i hegyhátig. Az ellenség véres veszteségei ismét rendkívül súlyosak voltak. A mieink elviselhetők. A foglyok száma több, mint 7000 el szaporodván, most már 10.000-en felül van. A hadianyagban ejtett zsákmányról még nincs adat.

Keleti és balkáni hadszíntér:
Jelentős esemény nem történt.

Egy igazi hős.

A hadügyminiszterium egy zempléni fiu vitézségéről.

— febr. 26.

Dely János, akiről az alábbi közlemény szól, nem sok idővel ezelőtt Ujhelyben volt s bizonyára sokan emlékeznek még a déleleg természetű, azonban sajnos, már csak félszemű örmesterre, aki mellén az összes elérhető kiüntetések viselte. Dely János ekkor egy ujhelyi kórházban volt legutolsó sebével, de egyébként is sokan ismerik őt Zemplében, mert hiszen idevaló miközénk: fia a színnai körjegyzőnek, Dely Endrének.

Az ő hőstetteiről a cs. és kir. hadügyminiszteriumból kaptuk az alábbi leírást, melyet örömmel adunk közre:

Hogy valaki a háboru zivataraiban is valóságos karriért futhat meg, annak mindennél ékeesebben szóló példája Dely János tisztihelyettes gyors lendületben megtett pályája. Előhaladásának egyetlen előfeltétele magától értetődően az ellenség előtt mindenkor való bátor és vitéz magatartása volt. De minden disztó jelzőnél és frázisnál szívesebben beszélnek a tettek, azért egyszerűen csak a legszükségesebbek felsorolására szorítkozunk.

Dely János tisztihelyettes, akit a maga rendkívül vakmerő, a legénységet lelkesítő s odaadó példaadásáért a legelső között emlegetnek az ezred hősei között, rettenthetlen hiedegvérrel, mindig önként jelentkezve s többnyire a saját kezdeményezéséből számos sikeres fegyvertény hajtott végre, amelyeket lentebb fogunk ismertetni.

Dely János a háboru előtt, mint e. ővezető az ungvári hadkiegészítő parancsnoksághoz volt beosztva irnoki minőségben. Mikor pedig a háboru kitört, jósztánából jelentkezett a harcokra s ilyen módon beosztották a 66. gyalogezred 16. tábori századába.

Mindjárt az első csatákban a legelső elején vetelkedett. Tamasovná, ahol nehéz és dicsőséges harcot vívott az ungvári ezred, a 16. század azt az utasítást kapta, hogy foglalja el a szemközti fekvő magaslatok egy részét, amelyeket makacsul védelmeztek az oroszok. De az előretörés közben oly gyilkos tűzbe került a század, hogy a további előnyomulás teljesen lehetetlennek látszott. A rákövetkező lassu előredolgozásnál, egészen a rohamig, Dely ővezető az első között volt, aki betört az ellenséges árokba, sok oroszot levágott s néhány bajtársával együtt 34-et foglyul ejtett. A tülekedésben Delyt egy golyó megsebezte a fején, de nem meut el a csapatvonalból, hanem bekötözvén magát, tovább harcolt.

A Magierovnál lefolyt csatában két emberével, mint összekötő járőr, pontosan irányított oldalozó tűzével két gépjegyvert szalasztott meg, melyek kitűnő állásukból sikeresen ütöttek a saját csapataikat. Dely ővezető

16t ekkor a bronz vitézségi éremmel tüntették ki.

Később, okt. 23-a és nov. 3-a között rettentő esaták dultak a Szan mirdkét partján. Az ungvári ezred ezuttal Rudniknál csatázott s különösen elfajultak a harcok a birheft rudniki kastély körül, mert ez a hatalmas köépület fontos támaszpontja volt az egész szanmenti ütközetsorozatoknak. A víz nyugati partján állt az orosz is, a 66. gyalogezred is, úgy, hogy a kastély a két rajvonal közé esett. A két csatavonal között azonban egy másik tömör gazdasági épület is hevert, ahova, — mint ezt Dely ővezető megfigyelte, — egyesével surrantak be az oroszok s ilyen módon készülődtek a mieink ellen való újabb támadásra.

Dely ekkor, teljesen jósztánából, mikor leszállt az esthomály, a körötte füttyölő golyók záporában az épületig csuszott előre, ott felmászott a szétlőtt tetőre s onnan aztán a hasadékon át megfigyelte, hogy a házban gyülekező orosz katonák és tisztiek vannak, sőt az egyik kamrában két saját katonánk fekszik a 25. gyalogezredből. Mután két foglyusát megmentette, visszatért a lövészárkba s engedelmet kért hozzá, hogy az épületesoportot a levegőbe röpíthesse.

A következő északán a házesoportokhoz lopódzott újból. A tetőre kuszva, az egyik üres kis kamrában elhelyezte a magával hozott ekrazitot, a vezetőzsinórt meggyújtva, leugrott a tetőről, egy közeli barázdába szaladt s ott megbujt.

Az iszonyu robbanás után saját gépjegyvereink erős tüzet indítottak abba az irányba, a ház mögé, amerre a még életben maradt ellenség esetleg menekülni próbált volna. A menekülés esetleges irányát Dely ővezető jelölte meg a géppusás osztog számára, még napközben.

Dely ővezetőt e vakmerő vállalkozása után szakaszvezetővé léptették elő s egyuttal az első osztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

A rettentő robbanás után az ellenség ott megbujt része természetesen a levegőbe repült, azonban állva maradt még az épületömbnek több fala s ezek azután kitűnő fedezéket nyujthattak az oroszoknak, ha esetleg újból támadásra készülődtek volna. Ilyen módon Dely szakaszvezető egy napon megfigyelte, hogy az ellenség serényen dolgozik egy, a felrobbantott épület felé vezető futóárkon.

Természetesen néhány önkéntes vállalkozó kíséretében s kézi bombákkal felszerelve, a következő északán újból a romokba hevert épületesoportig surrant előre, ahonnan viszont az oroszok akartak kézigránátokat hajítani a saját lövészárkainkba.

Dely vakmerő kis csapata, miután a bombákat az ellenség közé dobta, rátört a megfélemlített oroszokra. — Iszonyu kézitusa után az oroszokat megsemmisítették, az egyiket pedig, aki rendkívül ügyesen védekezett, fogoly gyanánt magukkal hozták. Delyt magát a dulakodásban több bajonetszurás és lövés érte az altestén, a kezén pedig olyan súlyosan sebesült meg, hogy később le kellett vágni az egyik ujját.

A vitéz szakasz vezető e valóban hősi tette után megkapta az arany vitézségi érmét.

Súlyos sebeitől alighogy meggyógyult Dely, akit időközben örmesterré léptettek elő, nyomban jelentkezett az első utrakészen álló menetzástaláljal s ismét a harcokra ment. Alig hogy odaért, ismét újabb tanujelét adta vitézségének s nemes honszeretetének.

Március közepe táján történt, a Dnyeszter partján, Harasimow mellett megvívott ütközetekben, hogy Dely örmester századja két szakaszát sikeres rohamra vezette. E roham közben azonban egy dum-dum golyó oly súlyosan sebesítette meg az orrán és a jobb szemén, hogy e szemének világát később elvesztette.

Dely örmestert ekkor, aki mind-

végig lángoló példányképe marad a katonai erényeknek és az igazi hazaszereteteknek, a másodosztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki, a cs. és kir. hadügyminiszterium pedig valamivel később azzal jutalmazta meg, hogy tisztihelyettesé léptette elő.

A sörbárók manipulációja.

Üresek maradnak a söröspoharak

— febr. 26

Nemzeti csapásnak egyáltalában nem szabad tekinteni, hogy a gyárosok újra felemelték a sör árát. Az ember legfeljebb némi undorral elntorodik, mint mikor valami nem gusztyos, csunya és vad kapzsiság lihegése csapja meg. Az áremelés abból a téves fellevésből indul ki, hogy a sör nélkülözhetetlen holmi. A sörgyárosok irigy szemmel látták, hogy a hus, a fűszer, a liszt és a tej ára bakugrásokban táncol a téboly felé. A háboru alatt már kétszer próbálták meg, hogy az áruzsorások bosszorkánykonyháján fött mérges kotyvalékból a maguk öblös kanálával is mérjenek. A publikum, amelynek túrelme kövekkel bélelt, mint a strue gyomra, békében elviselte a merényletet. — A mostani eljárás azonban szemérmellenül bántó. A sörbárók nagyzási mániába estek és diktálnak. Boldogan gondolunk arra, hogy nem a sörkartell intézi az ország pénzügyeit. Ha a kormány adót akar emelni, hónapokon át ankétez, kalkulál, töpreng, a parlament és közvélemény kritikája alá bocsátja tervét, amelyet alaposan meg is okol. A sörkartell nem kukoricázik, hanem egyszerűen kirója egészen önkényesen kiszámított adóját, mely elien nincs felelősség. Kimondja: holnaptól kezdve 8 koronával drágább a sör hektoliterenként. Miért éppen 8-ot, miért nem 6 tal, vagy 12-vel? És a nép holnaptól fizeti szépen a magasabb árat.

Szinte jókedvű kiváncsisággal nézzük, mi lesz ennek az újabb kirohanásnak az eredménye? Az kétségtelen, hogy a sörivás se nem ételszükséglet, se szenvedelemmé nem válhatik, legfeljebb csak szokás. A közönség pedig az elé az alternatíva elé kerül, hogy vagy megszaroltatja magát, vagy lemond a sörivásról. A háboru alatt megtanultuk, hogy könnyű dolog lemérsékelni igényeinket, csak okosan kell beszélni önmagunkkal. A vendéglősöket azonban sajnáljuk, mert ők az áldozatai a sörbárók telhetetlenségének, de rajtuk mulik, hogy segítsenek maguson. A publikum ne fogyasszon sört, a kores-márosok pedig ne tukmálják vendégeikre ezt a kotyvalékok, hanem álljanak sarkukra a gyárakkal szemben. Ha üresek maradnak a sörös poharak, — amint az Ujhelyben már 1—2 vendéglőben tapasztalható, egyszerre olcsóbb lesz a sör.

HIREK.

Zborói látomás.*

Kárpát! dicső hatalmas hegység,
Vérrel telt szent-hegyek
Hol végig pusztított az ádáz ellenség:
Köztetek megyek.
Elöttem emelkedik a zborói rom;
Föl nézek rá
S visszabámul rám a vén torony.

* Ezt a verset nem csak az aláírás éredekességénél fogva közöljük, mert hiszen egy 13 éves gyermekifjúnak ilyen nivóju alkotása valóban ritka érdekekesség számba megy; hanem közölhető volna ez, ha kiforrott ferri írta volna is. A gyermek-szerző, Oláh István ujhelyi törvénytudó elnök fia, ebben a versében oly meglepő költői tehetségről tesz tanúságot, mely a legszebb reményekre jogosít. Nem csak a vers ügyes és költői gondolata, de különösen formazépsége az, ami az olvasót megragadja s ami sokkal többre, mint koráért, mondjuk „csodagyermeki” „különös” ségre enged következtetni.

Hajrá, ha Ez a kiáltó Hah mi Mit látok Dicső vig S utána Távrolról Hallatszika Rohan a

Szétfoszló Mintha te Hangja s Mintha a Előre ma

— K vörös ke redorvost gyelő álló számba német es disébsze elismerés érem III. tüntette gesben á küldöttje német ha sátorlajau aki a me különöse zeit sebe besültek gunak ta

— A neplése tartotta fordulója szágos M aljaujbely E ritka s kar igyek tenni, ra léül virág főnökük a tisztivise Táros Ist budapesti zése után Számos or esteli órá

Az u ünnepébe s veünk zempléni nagy rész ez a font viszonyok megfelelt. szövetkeze élelmi es sen a mu vármegyéje alatt István farsal igyeken léktalanok való ellátá érkező ka beszerezhe el. Mint munkáján legnagyobb jezeit. Mu ben osztoz

— Eg tése. Lebo honvéd g Signum l naggyá l

— Ha Istvánné s életének 5 hunyt. A vái e hó 2 a Jókai-ut szenteltetn ládi sirbolt boldogultba sz. Jósá Ir vassági tá gyászolja.

— Ad Boronkay közreműköd hadi-árva c koztak: B

Hajrá, hajrá!
Ez a kiállítás hangzik messziről fülemben...
Hah mi az?
Mit látok? Rákóczy rohan az ellenre!
Dicső vigasz...
S utána száz kuruc lobogó mentével,—
Távolról tompa moraj
Hallatszik s a kuruc szívek szent tűzével
Rohan a dicső raj.

Szétfoszlik a kép, szét a látomás...
Mintha tárogató
Hangja szűrődnek a csöndes légen át,
Mintha azt rivalná:
Előre magyar tüzön-vízen át!

Oláh György,
IV. gimn. o. t.

— Egy ujhelyi ezredorvos német vörös keresztje. Dr. Balás Dezső ezredorvos, a sátoraljaujhelyi megfigyelő állomás vezető orvosa, ritkaságszámba menő, szép kitüntetés érte: a német császár és porosz király a hadisebészet terén elért nagy érdemei elismerésül a porosz vörös kereszt érem III. osztályu arany keresztjével tüntette ki. Ez a kitüntetés összefüggésben áll a német hadvezetőség kiküldöttje, Ottinger professzor, híres német hadiműtősebéz látogatásával a sátoraljaujhelyi megfigyelő állomáson, aki a megfigyelő állomás vezetését és különösen a megfigyelő állomáson kezezt sebesültek — köztük német sebesültek — sebázi ellátását elsőrangúknak találta.

— Az ujhelyi Hangya-főnök ünneplése. Szép ünnepség keretében tartotta negyedszázados házassági évfordulóját Tóth István, a Hangya Országos Magyar Gazdaszövetség sátoraljaujhelyi kirendeltségének főnöke. E ritka szép alkalomkor a tisztviselői kar igyekezett az ünnepséget fényessé tenni, ragakodásuk, szeretetük jelül virágerdőt varázsoltak szeretett főnökük lakását. A délutáni órákban a tisztviselői kar küldöttsége üdvözölte Tóth Istvánt. Másnap a nagyszámu budapesti vendégek és barátok érkezése után lakodalmi ünnepély volt. Számos üdvözlő távirat még a késő esteli órákban is érkezett.

Az ujhelyi Hangya-főnök örömmel ünnepében mi is szívesen osztozunk s velünk együtt az egész ujhelyi és zempléni község. Jól tudjuk, hogy nagy részben az ő érdeme az, hogy ez a fontos intézmény a mai nehéz viszonyok között hivatásának teljesen megfelelt. Tudvalevőleg közel 450 szövetkezetet lát el fennakadás nélkül élelmi és egyéb cikkekkel. Különösen a múlt évben országunk északi vármegyéiben végigtomboló háboru ideje alatt az intézett főnöke, Tóth István fáradhatatlan kötelességtudással igyekezett segítségére lenni a hajléktalanokká lett éhezők élelmi ellátásával. Ugy átvonul, mint érkező katonáinkat az oly nehezen beszerezhető élelmi bőségesen látta el. Mint értesülünk, ezért a nemes munkájáért a budapesti igazgatóság a legnagyobb elismerésének adott kifejezést. Munkája gyümölcsének örömeben osztozik tisztviselői karával.

— Egy zempléni tiszt előléptetése. Lebovics Henrik, a 307. m. kir. honvéd gyalogezredbeli hadnagy, a Signum Luadis tulajdonosa, főhadnaggyá lépett elő.

— Halálozás. Ozv. pankotai Jós Istvánné szül. windsori Martyni Livia életének 50. évében f. hó 24 én elhunyt. A megboldogult földi maradvái e hó 26 án d. u. 3 órakor fogtak a Jókai-utcai 23. sz. gyászházban be-szenteltetni s onnan Berzékre a család sirboltba elszállíttatni. A megboldogultban gróf Marenzi Ferenoné sz. Jós Irén cs. és kir. kamarás, lovassági tábornok neje, édesanyját gyászolja.

— Adakozások a hadi-árváknak. Boronkay Lászlóné ivén Bubis Ilona közreműködésével 44 legnagyobb részt hadi-árva cipővel való ellátására adakoztak: Boronkay Babika 10 kor.,

Vargutha Borbála 1 kor., özv. Galanthay Bilogh Antalné 1 kor., Weisz Mórné 2 kor., N. N. 20 f., Sámogyi Jánosné 2 kor., Primehe 1 kor., Grünberger Abrahánné 3 kor., Heriez Sándorné 2 kor., Lefkovic Miksa 2 kor., Zalán Nándor 2 kor., Blumenfeld Jenő 10 kor., Schweiger Márk 5 kor., Polgár Sámuelné 5 kor., Bokor József 5 kor., olvashatlan 2 kor., Gyarmathy Béla 2 kor., Róth Bernát fia 1 kor., Halász József 2 kor., dr. Székely Albert 2 kor., Weinberger Manó 1 kor., Schwarczbarth Lipót 2 kor., Szegő Sándor 5 kor., Deutsch Adolf 2 kor., Fuchs Jenő 1 kor., Friss Heiman 2 kor., Mérő Sándor 2 kor., Herman Géza 40 f., Tóth Lajos 1 kor., N. N. 1 kor., Brach Henrik 2 kor., Hort Anna 40 f., dr. Orbán Kálmánné 4 kor., Ujfaluassy Mihályné 1 kor., Grünvald Mór 1 kor., dr. Löcherer 2 kor., Szántó Mór és társa 5 kor., Hrabé-czy 3 kor., Klein Kálmánné 3 kor., olvashatlan 5 kor., Gajdics 2 kor., Mandel Ignác 1 kor., Görgey Géza 40 f., Miklós Béla 5 kor., Eiserth István 2 kor., Fülkesné 2 kor. Összesen 112 kor. 40 fillér.

— A harctéri exhumálás költségei. A hivatalos lap közli a belügyminiszter körrendeletét a hadművelleti területen eltemetett katonai egyének holttestének kiadásáért követelhető költség mértéke tárgyában. A rendelet szerint az exhumálásért egyes temetkezési vállalatok aránytalanul me-llelertéket követeltek. A kegyelet-sértő visszaélések megakadályozása végett a belügyminiszter elrendeli, hogy az exhumálásért és szállításért aránytalanul magas összeget meg-szabni, vagy követelni nem szabad s e rendelkezés ellen vétőket tizenöt napig terjedhető elzárással és kétszáz koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

— Adomány a Vörös Kereszt részére. A Vörös Kereszt részére érkezett újabb adományok: A Sátoralja-ujhelyi Takarékpénztár 100 kor. Egy népfelkelő 18 kor.

— A lócsalások megakadályozása. Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter ma rendeletet adott ki a lovakkal üzőtt csalások ellen és szigoruan utasította a járási tisztviselőket, hogy teljes eréllyel akadályozzák meg a lovak eladásával üzőtt visszaéléseket. A rendelet a miniszterhez érkezett jelentésekre utal, amelyekből kiderül, hogy egyesek a lóosztályozó bizottság elé vezetendő lovak helyet kieserítés útján, vagy az elővezés és a ló felmen-tett, vagy pedig olyan lovakat vezet-nek elő, amelyek alkalmatlanok hadi-szolgálatra, mások pedig már nyilván-taró lappal el látott lovaikat a lóállí-tási járáson kívül adják el. Elrendeli tehát a miniszter, hogy a lóosztályo-zásnál meg kell győződni arról, hogy az elővezetett lovak tényleg azono-sak-e a bejelentett lovakkal és hogy a kiviteli tilalmat a legerélyesebben kell kezelni. Minthogy az enyhén ki-szabott pénzbüntetések az elérhető magas loárak mellett a visszaéléseket nem akadályozhatják meg, világos ké-pet kíván a miniszter arról, hogyan kezelték eddig a kiviteli tilalmat. Március hó 31 ig jelentést kér a mi-niszter arról is, mily rendszabályok a kalmazandók, hogy e kivitel meg-bizhatóbban ellenőrizhető legyen.

— Új betegséget kapott aján-dékba Európa. Az afrikai gyarmatok legborzalmasabb betegségét, az álom-kórt a franciák segítségére hozott né-ger csapatok behurcolták a Riviérára. Az álomkór okozója egy a vérben és agyban érő infuzorium, a tripanosoma gambiense, amely légy, vagy szu-nyogcsipés folytán kerül a vérbe. Láz, vérszegénység, állandó fáradtság, izom-gyengeség, hosszú ideig tartó alvás, majd agyhártyagyulladás a jelensége ennek a kórnak, amelyben két-három évig is szenved a beteg. Egész fal-vak, törzsek pusztultak ki Afrikában e betegség következtében. Most a félévad fekete hordák, amelyeket a kultúra nagyobb dicsőségére küldenek

barbár németek ellen, behurcolták a betegséget és ez a francia délvídeken az európaiak között is kezd pusztí-tani.

Főszerkesztő és laptalajdonos: **Ehlerth Gyula**
Vaielő szerkesztő: **Teleky Sándor**

Manikürnö

ki hosszabb ideig működött Buda-
pesten, házakhoz ajánkozik. Cim:
Szafir Rózsi, Főutca 20. szám.

Tüzifa eladás.

I-ső és II-od osztályu bükk tűzifát
egyes waggonokkal azonnal szállít

a takcsányi grófi uradalom.

A tavasz és a drágaság

Az áremelkedések ma már óriási mé-
reteket öltöttek és éppen ezért öröm-
mel értesitem a nagyérdemű közönsé-
get, hogy idejekorán sikerült a szokott-
nál is jóval nagyobb készleteket fel-
halmoznom és az árukat a beszerzés
arányában olcsón bocsájtom rendel-
kezésére. — Mindenesetre ajánlatos
mielőbb szükségletét fedezni.

Csakis legujabb dolgok:

Női felöltők, gyermekruhák, blous,
alj és pongyolákban. A legszebb
modellek kosztümök és ruhákban.
Elsőrendü minőség: férfi és női
fehérművekben, harisnyák, keztük
és zsebkendőkben.

SZEGŐ SÁNDOR nagyáruháza

Sátoraljaújhely, Főter.

A munkáltatási időnyre ajánlunk elsőrendü pestvárosi fehér tábla- és
kittünö vidéki perzselt

munkásszalonnát,

valamint pestvárosi

disznózsirt

legmérsékeltébb árban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznózsir- és szalonnagykereskedők, Budapest, IX., Hentes-utca 17.
Sürgönyeim: „Veiszefett, Budapest.” Interurban távbeszélő „József” 14—50.

MEGHIVÓ.

A S.-A.-Ujhelyi Kölcsönös Önszegélyző Hitelszövetkezet

1916. évi márczius hó 12-ik napján d. e. 11^{1/2}
órákor az intézet hivatalos helyiségében

XVI.-IK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE

a t. tagok meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT.

1. Közgyűlési elnök választása.
2. A jegyzőkönyv vezetésére 1 és annak hitelesítésére 2 tag kijelölése.
3. Az igazgatóság évi jelentése.
4. A felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg megállapítása, a felosztási tervzet jóváhagyása s a felmentvény megadása tekintetében határozat hozatal.
5. A felszámoló-bizottság jelentése a felszámoló XII.-ik évtársulat vagyonáról.
6. A XVII.-ik évtársulat megalakítása.
7. Egy igazgatósági tag választása.
8. Három rendes és két pótfelügyelő-bizottsági tag választása.
9. Öt felszámoló-bizottsági tag választása.
10. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban beadott indítványok tárgyalása.

Sátoraljajhely, 1916. február 17.

Az igazgatóság.

MEGHIVÓ.

A BANKEGYESÜLET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Sátoraljajhelyben 1916. évi márczius hó
12-én délelőtt 11 órákor az intézet hi-
vatalos helyiségében tartja meg

II. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési elnök által jegyző és két jegyzőkönyvhitelesítő kirendelése.
2. Az 1915. évre vonatkozó zárszámadások előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A nyereség hováfordítása iránti határozat hozatal és a felmentvény iránti intézkedés.
5. 3 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok.

Sátoraljajhely, 1916. február hó 17.

Az igazgatóság.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Varannói Takarékpénztár mint Részvénytársulat.

Meghivó.

A Varannói Takarékpénztár

mint Részvénytársulat t. részvényesei

folyó évi márczius hó 27. napján délután 3 órákor
az intézet helyiségében tartandó

40.-IK RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság jelentése az 1915. üzletéről s indítvány a jövedelem mikénti felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése s ennek alapján a felmentvények megadása.
3. Esetleges indítványok tárgyalása.

Varannó, 1916. évi február hó 20.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 9. §-a értelmében minden részvényes köteles szavazati jogát, ha azt az igazoló-bizottság kívánja, részvényeinek felmutatásával igazolni, ellenesetben a szavazati jegy ki nem adatik.

A mérleg, nyereség- és veszteség-számla, valamint a nyereség hováfordítására vonatkozó tervzet, illetőleg az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései az intézet helyiségében közszemlére ki vannak téve s a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kiadó

egy 3 szobás utcai lakás előszobával, mosókonyhával, spejzszobával, két kamrával és minden kényelemmel ellátva. Érdeklődők forduljanak a háztulajdonoshoz Molnár István-utca 16.

Eladó ház.

Kazinczy-utcai 64. számú házam eladó. Ara 75.000 korona. Kedvező fizetési feltételek. Ha az összeg egyszerre fizettetnék ki, alku nincs kizárva. Évi tiszta jövedelme 4200 korona. A kert teleknek is alkalmas. Aki vevőt hoz, 1000 koronát kap.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

CSAPÓ LAJOS

Nagyvárad, Lukács György-utca 22.

Egyelőre 10%

február elsejétől

az áremelés, mert az összes zsiradékok, csomagolóanyagok, üveg stb. óriási mértékben drágultak. Az új detailárak Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszer-tárban és drogériában a következők:

Lysoform eredeti zöld üvegekben:

	100 gr.	250 gr.	500 gr.	1000 gr.
Kor.	1—	2—	3.50	5.50

Lysoform szappan elegáns dobozokban darabonként Kor. 1.60

Fodormenta-Lysoform szájjviz üvegenként Kor. 1.60

Lysoform-készítményeket csak is eredeti csomagolásban az ismert védjeggyel vásároljon!

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, Ujpest.